

ORSAM TUTANAKLARI

No: 39, Temmuz 2016

TÜRKİYE'DEKİ DEMOKRASİ TECRÜBESİ VE 15 TEMMUZ 2016 DARBE GİRİŞİMİ KONFERANSI

DOÇ.DR. KUDRET BÜLBÜL

ORTADOĞU STRATEJİK ARAŞTIRMALAR MERKEZİ
CENTER FOR MIDDLE EASTERN STRATEGIC STUDIES

مركز الشرق الأوسط للدراسات الاستراتيجية

**TÜRKİYE'DEKİ
DEMOKRASİ TECRÜBESİ
VE 15 TEMMUZ 2016 DARBE
GİRİŞİMİ KONFERANSI**

ORSAM TUTANAKLARI

No: 39, Temmuz 2016

“Türkiye’deki Demokrasi Tecrübesi ve 15 Temmuz 2016 Darbe Girişimi Konferansı”

ORSAM © 2016

Yayına Hazırlayan

ORSAM

Kapak ve Sayfa Tasarımı

Ezgi Zorlu

ISBN: 978-605-9157-10-0

Baskı

Uluslararası Piri Reis Ajans

Kazım Özalp Mahallesi Rabat Sokak No: 27/2

GOP Çankaya/ANKARA

Tel: 0 312 446 21 56

ANKARA - Temmuz 2016

ORSAM

Ortadoğu Stratejik Araştırmalar Merkezi

Center for Middle Eastern Strategic Studies

Süleyman Nazif Sokak No: 12-B Çankaya / Ankara

Tel: +90 (312) 430 26 09 & Faks: +90 (312) 430 39 48

www.orsam.org.tr, orsam@orsam.org.tr

İÇİNDEKİLER

TAKDİM	5
Tarihle ve Coğrafyayla Barışmak	7
2000'ler Öncesi ve Sonrası Türkiye	8
YTB'nin Kuruluş Amacı	9
Diasporada 100 Yıllık Hedef	9
100 Yıl Önce Başbakanımız Mısırlıydı	10
Binlerce Uluslararası Öğrenci Türkçe Öğreniyor	10
15 Temmuz 2016'da Ne Oldu?	11
Tarihimizde İlk Defa Meclisimiz Bombalandı.....	12
Sıradan İnsanlar, Tanka, Uçağa Karşı Koydu	12
FETÖ Nedir, Ne Zaman Başlamıştır?	14
FETÖ'nün Amacı Ne?	15
Şimdiye Kadar Ne Yaptı?	16
Darbe Başarılsaydı Ne Olurdu?	17
FETÖ Sadece Türkiye'yi Tehdit Etmiyor	18
FETÖ'YE Karşı Ne Yapılmalı?	19
Dünyaya Dersler	20
Darbenin Arkasında Kim Var?	22
Türkiye AB İstikrarının Garantisidir	22
FETÖ'cüler Nasıl Tespit Ediliyor?	23
Mağduriyetlerin Giderilmesi	24

TSK'nın Önemi	24
Alınan Tedbirler	25
Milletimiz Tankların Önünde Durarak Tarih Yazdı	25
Avrupa'ya Vereceğimiz Çok Ders Var	26
FETÖ, Küresel Şer Odaklarının Uzantısı	27
Uluslararası Öğrenciler FETÖ'den Uzak Durmalı	28
Yenilgi Yenilgi Büyüyen Bir Tecrübe Var	29

TAKDİM

ORSAM'ın düzenli olarak yürüttüğü Ortadoğu Yaz Okulları programı kapsamında 27 Temmuz 2016 Çarşamba günü T.C. Başbakanlık Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanı Doç. Dr. Kudret Bülbül “Türkiye’deki Demokrasi Tecrübesi ve 15 Temmuz 2016 Darbe Girişimi” başlıklı bir konferans vermiştir. T.C. Dışişleri Bakanlığı Diploması Akademisi’nin desteğiyle, bu yıl TED Üniversitesi’nde gerçekleştirilen ORSAM Ortadoğu Yaz Okulu programına 160 civarında öğrenci katılmıştır. Bunun yanı sıra, ORSAM’ın, Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı desteğiyle yürüttüğü Ortadoğu İhtisas Akademisi öğrencileri de konferansa katılmışlardır.

Başkan Doç. Dr. Kudret Bülbül konuşmasında yeni Türkiye’yi tarihiyle, coğrafyasıyla ve toplumuyla barışan bir ülke olarak tanımlamış ve bu değişim sayesinde elde edilen ekonomik gelişmeleri anlatmıştır. Ayrıca, Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı tarafından hangi ülkelerde ne tarzda faaliyetlerin yürütüldüğü ve bu faaliyetlerin mahiyeti hakkında detaylı bir bilgilendirme yapmıştır.

Başkan Doç. Dr. Kudret Bülbül, 15 Temmuz darbe girişimi konusunda ise öncelikle Türkiye’nin geçirdiği önceki darbelere atıf yaparak o gece yaşananların bir fotoğrafını çekmiş ve daha sonra ise FETÖ’nün tarihsel süreçte gelişimini, çalışma yöntemini, amaçlarını ve bugüne kadar neler yaptıklarını kendi hayatından ve yaşadıklarından canlı örnekleri ile detaylı bir şekilde ortaya koymuştur. Dinleyicilere TBMM’yi ziyaret etmeleri, notlar alarak, fotoğraflar çekerek tarihe şahitlik etmeleri önerilerini yapan Başkan Doç. Dr. Kudret Bülbül, olağanüstü hal uygulamasının detayları, darbe girişiminin uluslararası bağlantıları ve sonuçları konularında da bilgiler vererek konuşmasını sonlandırmıştır. Öğrencilerden gelen soruların cevaplanması ile konferans sona ermiştir.

*Orsam Başkanı
Doç. Dr. Şaban Kardeş*

Doç. Dr. Kudret Bülbül

Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı Başkanı

27 Temmuz 2016 – Perşembe

Türkiye, geçmişinde çok ciddi darbe süreçleriyle karşı karşıya kalmıştır. Türkiye, 2000’li yıllardan itibaren huzur ve istikrara kavuşmuştur. 2000’li yıllar öncesindeki Türkiye; tarihiyle, coğrafyasıyla, toplumuyla sorunlu bir Türkiye idi. Buradan hareketle, yeni Türkiye’yi bir cümle ile özetlemek gerekirse; “Türkiye’nin tarihiyle, coğrafyasıyla ve toplumuyla barışması” durumudur. Bu şekilde bir kavramsallaştırma söylem açısından kolay olsa da bunu gerçekleştirmek, icra edebilmek bir o kadar zordur.

Tarihle ve Coğrafyayla Barışmak

Tarih ile barışmak ne demek? 28 Şubat öncesinde bazı kesimler Türkiye’nin tarihini 1920’ler ile başlatıyordu. 1920 öncesi Türkiye’sini reddeden bir anlayışa sahiplerdi. Hâlbuki Osmanlı İmparatorluğu’yla, Selçuklu ile İslam dönemiyle ve hatta İslam öncesi dönem ile beraber bütün bunlarla beraber biz Türkiye’yiz. Tarihimizi, ecdadımızı biz seçemeyiz. Dolayısıyla bir bütün olarak, geriye yönelik o tarihi sahiplenmemiz gerekmektedir. Tarih ile barışmak kavramı kısaca böyledir.

Coğrafya ile barışma kavramı, günümüz koşullarında biraz daha zor izah edilebilir. 2000’ler öncesinde dört bir yanımızın düşmanlarla çevrili olduğu iddiası, Türk’ün Türk’ten başka dostunun olmadığına dair yoğun bir algı ve kabul mevcuttu. Ancak “Tanrı sizi 3/4 ‘ü deniz, 1/4‘ü kara parçasıyla çevrili bir coğrafyada yaratmış. Bir an için 4/4‘ü kara sınırıyla çevrili bir coğrafyada yaratsaydı ne yapacaktınız?” Çünkü bakıldığında o 1/4 coğrafyasında yer alan ülkelerin tamamıyla düşmansınız. Dediğim

gibi tamamı kara sınırı olsaydı çok daha ciddi sorunlar olurdu. Elbette coğrafyamızda ilişkiler kolay değil, zorluklar var. Ama günümüz koşullarında, coğrafyasıyla barışan bir Türkiye ile karşı karşıyayız.

Ayrıca toplumuyla barışan bir Türkiye söz konusudur. Yakın dönemde, toplumun bir kesimini kabul eden, iç düşman-dış düşman ayrımı yapan, diğer kısmı da Türkiye'ye ait görmeyen bir anlayış mevcuttu. Ancak şu an "Hangi görüşten olursa olsun, hangi düşünceden, yaşam biçiminden, dilden, dinden, etnisiteden olursa olsun biz birlikte Türkiye'yiz." diyen bir anlayış var. Böyle bakınca doğal olarak Türkiye'nin demokrasisi, insan hakları ve özgürlük çitası yükselmiştir. Özgürlükler, demokrasi ve insan hakları açısından rahatlayan Türkiye, ekonomik olarak da gelişme ve kalkınma şansı bulmuştur. Özgürlük, insan hakları ve demokrasi anlamında geliştiğimiz için de ekonomimizin çitası yükselmiştir.

2000'ler Öncesi ve Sonrası Türkiye

Bunun sonucu olarak kişi başına 2 bin Dolarlık bir ülkeden 10 bin Dolarlık bir ülkeye gelinmiştir. 11 Eylül sonrasında içeriye kapanmakta olan bir dünya olmasına karşın; Türkiye'de aksine gelişmeler gözlemlenmiştir. Türkiye'deki gelişmelerle Avrupa ve ABD'de süregelen değişimler, başka bir deyişle birbirinin zıttı şeklinde ilerledi. Daha öncesinde yani Soğuk Savaş sonrasında dünya daha da özgürleşirken, daha fazla açılırken biz 28 Şubat'la daha fazla içe kapandık, demokrasi ve özgürlükler anlamında daha fazla daraldık. Ancak 2000li yıllarla beraber bu alanlarda dünya daralırken biz daha fazla açıldık.

Geçmişte tarihiyle, toplumuyla ve coğrafyasıyla sorunlu, farklılıkları tehdit olarak gören bir Türkiye vardı. Farklılıklardan çekinen, onlardan endişe duyan bir Türkiye vardı. Tam da bugün Avrupa'nın yaşadığı duruma benziyor. Farklılıklardan çekinen, farklılıklardan korkan, farklı kimlikleri ve kültürleri bastıracağı oranda rahatlayacağını varsayan ve bu yüzden de gittikçe içe doğru daralan bir Avrupa ve ABD vardır. Avrupa'da ve ABD'de bu daralma, içe kapanma ve farklılıkları tehdit olarak görme rahatsızlığının bir an önce aşılması gerekmektedir. Çünkü bu durum çok sıkıntılı ve ciddidir. Geçmişte bu durumu Türkiye ve Avrupa da yaşamıştır. Farklılıkları tehdit olarak görmenin ülkeleri zenginleştirmedeğinin en

büyük örneği Türkiye'nin yakın tarihidir. Bu duruma bir başka örnek, II. Dünya Savaşı öncesi Avrupa'dır. II. Dünya Savaşı öncesindeki 1929 ekonomik bunalımla beraber Avrupa içe kapanma sürecine girdi ve yine farklılıkları Yahudiler üzerinden bastırırsa ya da daha başka bir ifadeyle ortadan kaldırırsa rahatlayacağını varsaydı. Gerçekten Yahudilere yönelik insanlık dışı olaylar gerçekleştirildi. Ama bu olaylardan sonra Avrupa, kendi içerisinde daha çok birbirine girdi. Aslında gerek bu örnek gerekse Türkiye'nin yakın tarihindeki örnekler günümüzde Avrupa'nın içerisinde girdiği yolun doğru olmadığını göstermektedir.

2000'li yıllarla birlikte, bu farklılıklarla barışan, coğrafyasıyla barışan ve ekonomik olarak zenginleşen Türkiye'ye "Yeni Türkiye" demekteyiz. Yeni Türkiye, tarihsel olarak ihmal ettiği alanlara yönelik Yunus Emre Enstitüsü, TİKA, Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı (YTB) ve benzeri kurumlar ihdas etti. Bu kurumlar, aslında Türkiye'nin tarihsel olarak iyi ilişkilere sahip olduğu ama yakın dönemde ihmal ettiği alanlara yönelik kurdukları kuruluşlardır.

YTB'nin Kuruluş Amacı

Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı (YTB) 2010 yılında müsteşarlık düzeyinde kurulmuş bir kuruluştur. YTB'nin üç temel vizyonu vardır. İlki, yurtdışında güçlü bir diaspora oluşturmaktır. Yurtdışında, 8-10 milyon civarında Türkiye vatandaşı bulunmaktadır. Bu tanımlama içine Türkiye'den bir şekilde yolu geçen, Türkiye'yle herhangi bir şekilde gönül bağı olan; hangi dilden, hangi dinden, hangi etnik kökenden olursa olsun herkes girmektedir. Dolayısıyla, bu açıdan bakıldığında Süryani-lerden Keldanilere kadar olan çok değişik topluluklar da Türkiye'nin diasporasını oluşturmaktadır.

Diasporada 100 Yıllık Hedef

Türkiye vatandaşları kendi imkânlarıyla yurtdışına gitmişler ve yine aynı şekilde hayatlarını orada idame ettirmişlerdir. YTB gibi kuruluşlar onlarla daha yakından çalışarak yurtdışında daha aktif daha etkin bir diaspora oluşturmak istemektedir. Bir kelimeyle özetlenecek olursa; yaşadıkları ülkelerin kültürünün yanında, kendi kimlikleriyle var olabilen etkin bir diaspora öngörülmektedir. Siyasette, sanatta, ekonomide ve diğer bütün

alanlarda kendi kimlikleriyle ülkelerinin etkin birer yurttaşları olmaları arzulanmaktadır.

100 Yıl nce Başbakanımız Mısırlıydı

YTB'nin ikinci görev alanı, soydaş ve akraba topluluklardır. Balkanlar, Kafkaslar, Ortadoğu ve Afrika dediğimizde birkaç yüz milyonluk bir topluluğa işaret edilmektedir. Batı'da farklı kimliklerden etkili isimler ve yetkililer vardır. Bu farklı kimliklerdeki bireylerin etkin rol almaları, Batı adına da önemli bir gelişmedir. Ama Türkiye'nin tarihi açısından, bu değerler unuttuklarımız arasındadır. 100 yıl önce Osmanlı'nın başbakanı bir Afrikalıydı, Mısırlıydı. 140 sene öncesinde bir Tunusluydu, 400 yıl önce bir Sırp idi. Dolayısıyla, farklı kimliklerin st düzeylere geldikleri rnekler Türkiye tarihi açısından çok sıradan örneklerdir.

Soydaş ve Akrabalar Topluluklar üzerinden amacımız, kaybolan bu tarihsel ve kültürel ilişkileri yeniden canlandırmaktır. Var olan birikimi tekrar aktelleştirmektir. Bu bağlamda YTB'nin gerçekleştirdiği çok sayıda proje vardır. rnek olarak, her yıl düşünce kuruluşları toplantıları yapılmaktadır. 2015 yılı içinde, Balkan lkeleri düşünce kuruluşları buluşmaları, Ortadoğu düşünce kuruluşları buluşmaları ve Afrika düşünce kuruluşları buluşmaları yapılmıştır. Önümüzdeki dönemde de Latin Amerika ve Uzakdoğu düşünce kuruluşları buluşmaları gerçekleştirmesi planlanmaktadır.

Binlerce Uluslararası ğrenci Türkçe ğreniyor

YTB'nin nc çalışma alanı, uluslararası öğrencilerdir. Geçmişte Türkiye, uluslararası öğrenciler açısından bir cazibe merkezi değildi. Örneğin geçmişte Türkiye'nin en köklü üniversitelerinde dahi farklı uluslardan öğrenciler ya yoktu ya da sayısı çok azdı. Ama şu an gelinen noktada, dünyanın her noktasından insanlar Türkiye'ye gelmek, Türkçe eğitim almak istemektedir. 2016 yılı itibarıyla, sadece YTB'nin burslarıyla Türkiye'ye gelme talebinde bulunan ğrenci sayısı yaklaşık 180 ülke-den 110.000'dir. Kolombiya, İşpanya, Japonya, Uganda, yakın ve uzak coğrafyalardan yoğun bir ilgi vardır. Türkiye burslarına olan başvuru, Türkiye'nin ne kadar büyük mesafe kat ettiğini, büyük bir cazibe merkezi olmakta olduğunu ortaya koymaktadır.

2012 yılında Türkiye’nin yakın coğrafyasından 7 ülkeden 8.000 başvuru alırken bugün gelinen noktada bütün dünya ülkelerinden insanlar geleceklerini Türkiye’de ve Türkçe’de aramaktadır. Hâlihazırda YTB bursuyla mezun olmuş 60,000 öğrenci bulunmaktadır. YTB olarak genellikle getirilen öğrenciler Türkiye üniversitelerine ve Türkçe eğitim veren üniversitelere yerleştirilmektedir. Dolayısıyla sadece bu bile Türkiye’nin ne büyük bir gelişme kat etmekte olduğunu, bölgesinde bir istikrar unsuru olduğunu göstermektedir.

15 Temmuz 2016’da Ne Oldu?

15 Temmuz’da ne oldu? Evet böyle uzun bir tarihi ve toplumuyla, coğrafyasıyla barışan bir Türkiye, maalesef yakın dönemde çok ciddi risklerle ve çetin darbe girişimiyle de karşı karşıya kaldı. 15 Temmuz’da ne oldu ben kendimden bahsedeyim isterseniz. O gün 8-9 gibi eve gittim. Çukurambar civarında oturuyorum. Havada bir hareketlilik var, uçak sesleri var. Bu arada eşten dosttan, sağdan soldan İstanbul’da köprülerin kapatıldığına dair bilgiler geliyor. Tabi sizler böyle bir durumla karşılaştığımızda aklınıza gelecek ilk şey “darbe değildir”. Allaha şükür değildir çünkü sizin zihin atlasınızdan, zihin dünyanızdan “darbe” kavramı çıkmıştı. O nedenle genç jenerasyonla bunları konuşurken darbe, tank, uçak vs. bunlar çok yoktu inşallah böyle bir hafızaya sahip olmazlar, böyle bir tecrübeye sahip olmazlar diye de dua ediyorduk. İster istemez bizim aklımıza gelen ilk şey “darbe” Türkiye’nin bu kadar geliştiği bir ortamda, dünyadaki bu kadar gelişmeden sonra bu algılanabilir mi diye düşünülebilir ama zihin atlasımızda bir geçmiş olduğu için tanıdıklarınıza, o saydığımız bütün kesimlere “Ne oluyor?” derken aslında “darbe mi oluyor” endişesiyle sorular soruyorduk. Çünkü başka bir şey bizim aklımıza gelmiyor. Ama acaba bir terör saldırısı mı var, o mu var, bu mu var diye tereddütlerimizde vardı ve bir süre sonra bunları eşimize dostumuza sorarken soruştururken daha medyada ya da sosyal medyada, televizyonda bir haber yoktu. Ama gittikçe netleşmeye başladı ki bir darbe girişimiyle karşı karşıyayız. Doğrusu benim ilk refleksim ulaştığım tüm kesimlere yetkili, yetkisiz bütün kesimlere meydanlara çıkılmasını salık veriyordum. Daha boyutunu bilmiyoruz, neyle karşı karşıya olduğumuzu bilmiyoruz, kiminle karşı karşıya olduğumuzu da

çok fazla bilmiyoruz ama çözümün ne olduğunu biliyorduk. Çözümün ne olduğunu, nasıl karşı konulması gerektiğini biliyorduk. Çünkü uzun yılların tecrübesi var. Üniversiteyken şu an rahmetli olan bir hocamız ‘‘Rahmetli Adnan Menderes tutuklandığında o gün sokağa çıkabilseydik Menderes ve arkadaşları idam sehpasına götürülmeden ya da idam sehpasına götürülürken eğer milletimiz güçlü bir irade ortaya koyabilseydi, sokağa çıkabilseydi bunlar yaşanmazdı. ‘‘ diye uzun yıllar bu dersleri öğretmişti. Dolayısıyla ilk yapılması gerekenin sokağa çıkmak olduğunu, sokağa hakim olunması gerektiği, meydanların doldurulması gerektiğini eşimizle dostumuzla net şekilde istişare ettik ve daha sonra zaten Sayın Cumhurbaşkanımızın açıklaması tam da buna işaret etti ve çok ciddi bir şekilde dönüm noktası oldu.

Tarihimizde İlk Defa Meclisimiz Bombalandı

Ne oldu? Meclisimiz tarihinde ilk kez bombalandı. Lütfen Meclisimizi ziyaret edin. Çünkü bunu bugün görebilirsiniz, yarın göremeyebilirsiniz, tamir edilir. Biz biraz o anlamda başımıza ne gelirse gelsin bunu yazan bir millet değiliz, bunu intikam için hesaplayan bir millet değiliz. Dünyada böyle milletler vardır. Ermeni meselesi var. Ermeni meselesinde inanıyorum çok daha fazla bizim milletimizden insanlar mağdur edilmiştir ama biz genel olarak bu tür anıyı, acıyı gelecek nesillere aktaran bir toplum değiliz. İyi midir kötü müdür ayrı bir tartışma ama bizim genetiğimiz budur, çok fazla intikam duygusu olan, acıyla sürekli yaşayan bir toplum değiliz. Dolayısıyla böyle bir fırsat varken Meclisimizi ziyaret edin. Olayların geçtiği mekânları, görmemişseniz, mutlaka oraları görün.

Sıradan İnsanlar, Tanka, Uçağa Karşı Koydu

Ben de o gün evime de yakın olduğu için Ak Parti Genel Merkezi'nin önüne gittim. Daha ilk başta çok fazla insan yoktu ama insanlar gittikçe oraya akın akın gelmeye başladılar. Büyük bir sahipsizlik, büyük bir başboşluk. Binlerce insan var bir organizasyon yok. Herkes kendi halinde çoluk çocuk, yaşlı genç, açık örtülü her türlü insan değişik yerlerden akın etmiş ama böyle bir tecrübesi de yok insanların. ‘‘ Bir darbe girişimi olduğu zaman ne yapılır? Nasıl slogan atılır? Hangi slogan atılır?’’ hakikaten buna dair bir ortak bir eylem fikri, düşüncesi yok ama

zamanla bu oluşmaya başladı. İnsanlar daha fazla bir araya geldiler, ortak sloganlar atmaya başladılar ama bu arada tepemizde uçaklar adeta kelle-mizi alacakmışçasına, kafamızı koparacakmışçasına alçaktan uçuyor. Az ilerimizde o an ne olduğunu bilmiyoruz, yukarıdan aşağıya ışıklı şeyler, ışıklar geliyor. Bunu tabi o an bomba olduğunu ya da bunun insanları öldürmeye yönelik bir şey olduğu duygusu, bilinci insanlarda yok. İnsanlar kendi halinde ve silahla, kurşunla, bombayla, füzeyle ilişkisi olan insanlar değil. Ama inanın oradaki gözlemim bu kadar yakın olmasına rağmen, bu kadar ses bombaları atılıncasına, bu da çalışılmış tabi çok yoğun tehditkâr ses bombalarına rağmen oradaki insanlardan genç yaşlı, çoluk çocuk bir tek Allahın kulu bir tek insan savrulmuyor, bir tek insan kaçmıyor, bir tek insan uzaklaşmıyor. Allah korusun oraya bir tane bomba atılmış olsa binlerce insan anında şehit olurdu. O gün tabi sabaha karşı eve döndüm. Daha sonra ertesi gün içerisinde durumu daha iyi gördük. Boğaz köprüsünde olanlar, Genelkurmay'da olanlar, Kazan'da olanlar, Külliye'de olanları daha iyi gördük ve 246 şuan itibariyle şehidimiz var. Çok şey görüntüsü paylaşılmıyor medyada ama belki de paylaşılmaması daha iyidir. O tankların altında ezilenler ve buna dair pek çok farklı görüntüleri bazı arkadaşlar yaşayarak gördüklerini ifade ettiler. Meclisimizin bombalandığı, Cumhurbaşkanımıza suikast girişiminde bulunduğu, sıradan kendi halindeki insanlara bombalar atıldığı bir durum, bir cinnet hali. İnsanlara hayal edin dense hayal edilemeyecek bir durumla karşı karşıya kaldık. Herhalde Türkiye için böyle bir şey hayal edin denilse bilmiyorum aranızda Türkiye için bir cinnet hali, Türkiye için bir çılgınlık hali, Türkiye için bir akılsızlık hali hayal edin denilse herhalde böyle bir şey hayal edilebilir miydi? Ama bunu yaşadık. Doğrusu ben de bizatihi bu FETÖ tarafından iftiraya uğramış, mağdur edilmiş bir insan olduğum için az çok, bu gelişmeyi bekliyorduk. Çünkü daha önce Hakan Fidan özelinde hükümeti düşürme girişimi, 17-25 Aralık girişimini çok net olarak yaşamıştık. Kaldı ki bana bu komploları Hakan Fidan'dan bir yıl kadar önce olmuştu. O zamanki çalıştığım kurumda müsteşarlık durumu söz konusuydu benim için ola ki müsteşar olur diye bir baktım o günkü Samanyolu'ndan, Bugün gazetesinden, televizyonlarından manşet “ Balyozdan Müsteşarlığa”. Uzun yıllar sivil, özgür, demokrat bir kişilik olarak ortadayım, 28 Şubat sürecinde bu tavrımla

kadro alamadım, üniversitede kadrom engellendi. Türkiye’den doçent asistan olarak uzun yıllar duran tek örneğim. Doçent asistan örneği var ama bölümde doçent doktor olmadığı halde tek doçent asistan olarak tutulduğu tek örneğim. Guinness Rekorlar Kitabına başvursam girebilecek durumdaydım. Hani Balyozu ilan etmek benim hayalimden geçebilecek bir şey bile değildi ama o günkü suçlayıcı unsur bu olduğu için bununla suçlandık, bununla yaftalandık. Böyle bir acı tecrübesi olan birisi olarak az çok bu örgütün neler yapabileceğini hayal edebiliyorduk ama bu kadarı herhalde ortalama bir insanın akıl sağlığının kavrayamayacağı, akıl sağlığının anlayamayacağı bir durum.

FETÖ Nedir, Ne Zaman Başlamıştır?

Fetullahçı Terör Örgütü (FETÖ) nedir? Nereden başlamıştır? Esas itibarıyla 70’li yıllardan eğitim odaklı başlayan bir yapılanma. Ama benim jenerasyonum ya da sivil toplum örgütlerini bilenler derler ki bu örgütün en temel özelliği açık olmaması, şeffaf olmaması, yaptığı her şeyi gizli yapması ve her durumda mutlaka tedbir-tevil-takkiye dedikleri mutlaka gizli bir çalışma sistemi içerisinde hareket etmeleridir. Örneğin ilk gün Yurtta Sulh Konseyi diye bir konsey açıkladılar. Yurdu bombalarken, masum insanları, Meclisi bombalarken kurdukları konseyin adı Yurtta Sulh Konseyi. Bu örnekte olduğu gibi sürekli söylediklerinin tersine hareket eden, her şeyi başka bir şeyle kamufle eden bir mekanizma. Hoşgörü, barış, sevgi, diyalog gibi ya da hizmet gibi son derece masum ve kendi halinde değerlendirildiğinde iyi olan kavramları ters düz eden bir mekanizma. Temel iddialarına bakıldığında bir sivil hareket, bir hizmet hareketidir. Türkiye’de onlarca sivil toplum hareketi, onlarca seküler ve farklı sivil toplum örgütü var, kendi halinde çalışmaları var. Ama bu örgütlerin hiçbirisinin stratejik yerlerde örgütlenme gibi bir temel hedefleri yok. İfadelere bakıldığında sivil bir oluşum, sivil bir örgütlenme ama bakıyorsunuz Yargıtay’ın neredeyse tamamını ele geçirmişler, emniyet, askeri istihbarat gibi yerlerde inanılmaz bir örgütlenme gerçekleştiriyorlar. Polis akademisinde, askeri liselerde, MİT’te yani bir devletin bütün stratejik unsurlarına yoğun bir şekilde yığılma, yoğun bir şekilde orayı elde etmeyi amaçlayan ya da oraya eleman yerleştirmeye çalışan bir mekanizma. Şimdi siz bir sivil toplum örgütüyseniz, bir hizmet hareke-

tiyseniz sizin askerle, polisle, yargıyla işiniz ne? Neden bütün buralarda olmak gibi bir amacınız var? Bakıldığında Anadolu'daki en zeki insanları derleyen, en zeki nitelikteki ailelerin çocuklarını elde eden ve bunları temel hedefi, temel amacı doğrultusunda Türkiye'deki en stratejik kurumlarına yerleştiren ve bunu yaparken de her türlü hareketi gizlilik içerisinde yapan bir mekanizmayla karşı karşıyayız. Olduğundan çok farklı görünebilen bir yapı. Bunun örneklerini çok görürsünüz. Genelkurmay Başkanımızın özel kalemi, yaveri ya da emir eri. Bunlara bakıldığında bir Genelkurmay Başkanlığının bu kadar tehlikeli bir örgütten insan istihdam etmesi düşünülemez, akla aykırı. Ama öyle görünmüyor. Çok farklı kimlikle, çok farklı görüntüyle görünüyor. Sizin karşınıza çok İslamcı bir söylemle çıkabilir, son derece liberal bir söylemle çıkabilir, son derece ateist bir söylemle çıkabilir, son derece Kemalist bir söylemle de çıkabilir. Kendilerini çok farklı şekilde gizleyen, çok farklı biçimde gösteren, hedeflerini bu şekilde kamufle eden ve siyasal sistemin en stratejik merkezine yerleşmeye çalışan habis bir ur.

FETÖ'nün Amacı Ne?

Amacı ne? Bunları neden yapıyor? Niye bu kadar uzun yıllar hayatı zorlaştırarak bütün bunları elde etme, bütün bunlara katlanıyor? Hangi yollarla sıradan bir insanı, çalışkan zeki bir Anadolu evladını alıp her şeyi yapabilecek bir canlı bombaya dönüştürebiliyor? Bu çok çalışılması gereken bir alan. Sosyologlarımız, siyasetçilerimiz, psikologlarımız tarafından çok çalışılması gereken bir alan. Tarihte bunun örnekleri vardır; Hasan Sabbah'ın Alamut Kalesi ve Haşhaşilik gibi. Ama bu tarihte kalmış bir örnek. Dolayısıyla bir genç hangi mekanizmalardan geçirilerek bir canlı bombaya, bir intihar timine dönüştürülebilir mutlaka çalışılması gerekir. Ama ben şöyle özetleyeyim. Esas itibarıyla kendilerini seçkin olarak gören, Mesih olarak gören ve böyle görünen bir liderleri var. Dolayısıyla Mesihvari bir anlayışları var. Seçilmiş, kurtarıcı, kendilerini ve tüm dünyayı kurtaracak bir anlayış. Bunları nasıl yapacaklar? Seçilmiş bir topluluk olduğu için onlar o eğitim süreçlerini çok farklı olarak gösteriyorlar. Mutlaka öyle olmalı, her şeyi olağandan farklılaştırarak ikna edici bir yöntemleri var. O yöntem üzerinden ölümü kutsayan, iftirayı kutsayan, komployu kutsayan, farklı görünmeyi ve göstermeyi kutsa-

yan bir eğitim, bir yöntemle bağlılıklarını o noktaya taşıyabiliyorlar. Ben anlayışlarının o sapkın dini anlayışları çerçevesinde bir diktatörlük olduğunu düşünüyorum. Onlar bunu diktatörlük olarak görmüyorlar, onlar bunu dünyanın kurtuluşu olarak görüyorlar ve bu bağlamda önüne çıkacak her türlü unsurun yok edilmesini kutsal bir uğraş, çaba olarak düşünüyorlar. Burada dini kavramları kullanmak istemiyorum, cihat olarak görüyorlar demek istemiyorum. Çünkü cihat kavramı maalesef Batı'daki yanlış kullanımının da gereği aslından çok uzaklaştırılmış durumda. Cihat kavramı esas itibarıyla bir yanlış karşısında mücadele etmek, bir yanlış düzeltmek için uğraşmaktır, ceht kelimesinden gelir. Ceht, mücadele etmek, bir şeyi düzeltmek için sonuna kadar mücadele etmek anlamına gelir. Cihat cehtin bir biçimidir, savaş zamanı eğer bir yanlış düzeltmek gerekirse onun ismi cihattır. Ama olağan zamanda mesela bu üniversiteyi daha güzelleştirelim, daha iyi akademik başarı elde edelim, daha eğitilmiş insanlar bulunsun diye bir mücadeleniz varsa onun gibi bir kavram. Cihat kavramını böyle bir noktaya kullanmak tarihe de, topluma da, dine de, hepimize de büyük haksızlık. Dolayısıyla sapkın dini anlayışları çerçevesinde bir diktatörlük, bir askeri diktatörlük olarak görmeliyiz.

Şimdiye Kadar Ne Yaptı?

Şimdiye kadar ne yaptı? Şimdiye kadar emniyet teşkilatını, yargıyı, istihbarat servislerini, orduyu ele geçirmek ve bu uğurda yapılabilecek ne varsa bunları elde etmek için uğraştı. İlk önce MİT Müsteşarımız Hakan Fidan üzerinden, hükümeti devirmek girişiminde bulundular. Sonra 17-25 Aralık 2013'te ikinci bir darbe girişimi yaptılar. Şimdi ise 15 Temmuz. 15 Temmuz'da ne oldu diye tekrar soracak olursak bunu az önce özetledim. Türkiye'ye verdiği insani zarara değindim. Ama bir an için de şunu düşündüm. Eğer 15 Temmuz'da başarılı olsalardı, 15 Temmuz'da böyle bir darbeyi başarmış olsalardı ne olurdu? Bir an için bir düşünün, bir hayal edin. Aslında pek çok şeyi hesaplamışlar. Yargıyı ele geçirmeyi, sıkıyönetim yargısını kurmuşlar, hakimleri atamışlar, Meclisi ele geçirmeyi, TRT'yi, Türksat'ı ele geçirmeyi hesaplamışlar. Türksat demişken orda çok yakın bir dostumu kaybettik. Allah şahade-tini kabul etsin. 28 Şubat sürecinde Kırıkkale'deki o süreçte çok ciddi

sıkıntılar çekti. Doktorasına izin verilmedi. Bir darbe mağduru olarak oradan ayrılıp Türksat'a geçmişti. Bir başka darbe girişiminde şehit oldu Ahmet Özsoy. Allah mekanını cennet eylesin diyelim. Bu tür insanların, isimsiz kahramanların çabalarıyla bugünleri konuşabiliyoruz. Orayı elde edip zaten TRT'yi işgal etmişler. Türksat'ı da elde ederlerse tüm özel kanalları susturabileceklerini hesaplamışlar. Dolayısıyla istedikleri dışında hiçbir fikrin dile getirilemeyeceği bir Türkiye. Kendi değerleri dışında hiçbir fikrin konuşulamayacağı bir Türkiye. Şöyle bir şey sorsam. Fetullah Gülen dışında bu hareketin ikinci ismi kimdir desem, bilginiz var mı? Yok. Türkiye'de belki karşı olduğunuz çok örgütlenmeler vardır. A fikrindeyseniz, B fikrine karşı olabilirsiniz, C fikrini çok radikal bulabilirsiniz, D fikrini çok devrimci bulabilirsiniz. Ama bütün bunlar açık örgütlerdir. Yani en nefret ettiğiniz yapılanmanın bile yapılanmasını bilirsiniz. Başkan kimdir, başkan yardımcısı kimdir, ne yaparlar, hangi örgütleri var? Ama bu örgütün tepe yöneticisi dışında, bildiğiniz ikinci hiçbir isim yok. Tepe yöneticisi de zaten ben örgüt başı değilim diyor. Hakikaten öyle söylüyor. 11. Cumhurbaşkanı Sayın Abdullah Gül'e bir mektup yazmıştı bu kişi. Orada "Fetullahçı diye bir örgütlenme yok" diyor. Alemi sersem kendisini akıllı sanan bir yaklaşım. Ama bu yaklaşım maalesef uzun yıllar Türkiye'de çoğumuzu en az bir kez olmak üzere kandırabilmiş, ikna edebilmiş.

Darbe Başarılsaydı Ne Olurdu?

Evet, başarılı olmuş olsaydı herhalde Türkiye'de pek çok şey değişirdi. Türkiye'de çok ciddi sıkıntılar olurdu. Bölge yeniden dizayn edilirdi. Ben esas itibariyle bu mekanizmayı kullananların amacının Türkiye'yi bölge haritasını yeniden çizmek olduğunu düşünüyorum. Yüzyıl önce Osmanlı'yı dağıtanlar, yüzyıl önce bu coğrafyada istedikleri gibi at koşturanlar, coğrafyayı ameliyat edenler, bu coğrafyada yeniden ameliyat yapmak istiyorlar. Özellikle Türkiye'nin güneydoğusunda bir devlet oluşturmak istiyorlar. Bunun için de engelleyici güç olarak Suriye düşürülmüş, Irak düşürülmüş, buna direnç gösterebilecek çok fazla aktör kalmamış. Belki bir tek Türkiye kalmış. Orda bir devlet oluşturmak istiyorlar. Ben buna terör devleti diyorum. Ben buna Kürt devleti demiyorum. Aranızda Kürt kardeşlerimiz varsa onlara özellikle söylüyorum.

Bazen karıştırılıyor. Bugün Türkiye'nin bütün şehirlerinden çok daha fazla Hakkari'de, Diyarbakır'da, Şırnak'ta, Urfa'da gösteriler yapılıyor. Tarihinde hiç olmadığı kadar Türk bayrakları ile gösteriler yapılıyor. Türkiye'nin Kürdü, Türkü, Süryanisi, Lazı, Çerkezi bütün farklı toplum kesimleri birlik ve beraberlik içerisinde bu topraklarda birlikte yaşamak konusunda hemfikirler. Zaten böyle olmuş olmasaydı şu ana kadar pek çok testten geçtik. Pek çok sınavdan geçtik. Gerek çukurlar kazılırken, gerek farklı unsurlar yapılırken Türkiye'nin Kürtlerinin Türkiye'de birlikte yaşamak iradesinin çok net olarak ortada olduğu için bugün birlik ve beraberliğimiz devam ediyor. Batılılar ya da farklı unsurlar Kürt devleti diyorlar. Doğru tanımı bence bir terör devleti. Eğer böyle bir darbe gerçekleştirilmiş olsaydı herhalde bugün Türkiye'nin güneydoğusu en azından güneydoğusu ama esas itibariyle pek çok belki Allah korusun coğrafyasında da ciddi ameliyatları görmüş olacaktık. Allah korusun başarılı olsalardı bugün belki Türkiye'nin ikiye, üçe bölünmesini konuşuyor olacaktık.

FETÖ Sadece Türkiye'yi Tehdit Etmiyor

Böyle bir terör örgütü, FETÖ terör örgütü sadece Türkiye'yi mi tehdit ediyor? Bu belki Batılı dostlar tarafından oradaki Amerikalı dostlar tarafından yeterince anlaşılmıyor. Çünkü böylesine gizli, böylesine bin yüzlü bir örgütün sadece bir yüzünü keşfediyorsunuz. Ama bin yüzü var. Nasıl biz geçmişte pek çok şekilde tam olarak fark edemediysek Batılılar da bu noktada bazen bilerek fark etmek istemiyorlar, bazıları da fark edemiyorlar. Nasıl El-Kaide, IŞİD gibi terör örgütleri tüm insanlık için de terör örgütü ise bu örgüt de sadece Türkiye'yi değil içerisinde yer aldığı bütün ülkeleri tehdit ediyor. Şu an eğitim kurumları olarak okullar olarak faaliyet gösteriyorlar ama bu okullardan mezun olanlar yarın o ülkede ne yapacaklar? Kırgızistan'da ne yapacaklar, Etiyopya'da ne yapacaklar, ABD'de ne yapacaklar bu okuldan mezun olanlar? Türkiye'de ne yapmışlarsa onu yapacaklar. Türkiye'de bugüne kadar nerelerde örgütlemişlerse orada onu yapacaklar belki Batılılar için Türkiye'nin örneği iyi bir örnek. Türkiye onlar için iyi bir örnek olay olabilir. Şu an tehdit Türkiye'de diye bunu görmek istemeyebilirler ama yarın kendi ülkelerine tehdit döndüğünde, mutlaka dönecektir, çok geç olabilir. Bazı ülkelerde

bunun açık unsurlarını biz görüyoruz. Tekrar aynı yerden sokulmak istemiyorlarsa, tekrar aynı yerden Mısır olmak istemiyorlarsa, eyvah demek istemiyorlarsa bence Türkiye pratiği onlar için birer ders olmalı. Dolayısıyla böyle bir örgüt sadece Türkiye için değil; bütün özgürlükçü demokrasiler için, bütün çağdaş ülkeler için açık bir tehdittir. Niye açık bir tehdittir? Çünkü açık olmayan bir örgüttür. Çünkü her şeyi gizli olan, her şeyi farklı olan ve her şeyi çok farklı gösterebilen bir örgüt. Az önce örneklerini verdim. İkinci ismi, üçüncü ismi nedir diye sorduğumuzda bir yanıt alamıyoruz. Yıllardır az çok bu mekanizmayı tanıyorum. Şu ana kadar tanıyanlar da hak verir. Bu mekanizma içerisinde bu örgüt içerisinde yer alan, ben evet bu grubun içerisindeyim, bu grubun üyesi diyen bir tek Allah'ın kulu görmemişsinizdir. Yani hiçbir şekilde var olduklarını söyleyen, böyle bir oluşumun var olduğunu kabul eden bir mekanizma değil. O yüzden olduğu gibi olmayan kendisini olduğu gibi ortaya koymayan her mekanizma bir tehdittir. Hz. Mevlana'nın çok güzel bir sözü var. "Ya olduğun gibi görün ya da görüldüğün gibi ol" diye. Buradaki felsefe tam tersi. "Olduğun gibi görünme, görüldüğün gibi olma." "Ne olursan ol yine gel" diyor Hz. Mevlana. Buradaki felsefe "Ne olursan ol FETÖ'cü görünme."

FETÖ'YE Karşı Ne Yapılmalı?

Peki, ne yapılmalı? Hep birlikte nasıl diğer örgütlerle mücadele edilmişse çok benzer bir şekilde insanlık ailesi olarak mücadele edilmeli. Darbeye verilen tepki üzerine Türkiye'de verilen tepki üzerine değinmek isterim. Gerçekten Türkiye'de milyonlar Türkiye'nin bütün kentlerinde hatta bütün köylerde bile hatta küçük yerleşim birimlerinde bile darbeye karşı koydular. Çok tarihi anlar yaşanıyor. Böyle olaylar ülkelerde çok yaşanmaz. Birkaç nesilde ve birkaç dönemde bir yaşanır. Bir daha böyle bir olayla inşallah karşılaşmazsınız. Dolayısıyla tarihe şahitlik edin, tarihi yaşayın, sokaklara çıkın ve gerek görüntüler, tepki, gerek izlenim açısından mutlaka bu anı yaşayın derim. Türkiye gerçekten bu anlamda bütün farklı toplum kesimlerinde el birliği içerisinde darbeye karşı koydu. En ücra noktalarında bile. Karıncaya sormuşlar. "Nereye gidiyorsun? Hz. İbrahim ateşe atıldı, ona su taşıyorum" demiş. "Ya" demiş birisi. "Hz. İbrahim ateşe atıldığı yer neresi, sen nereden gidiyorsun? Ayrıca

kaç yılda varacaksın? Ayrıca karınca olarak senin taşıdığın su ne?” O da demiş ki: “Önemli değil. Ben tarafımı ortaya koymak istiyorum. Ben o yolda kendimi ifade etmek istiyorum. Tavrımı ortaya koymak istiyorum.” demiş. Hakikaten milletimizin tepkisi aynen böyle. Burada dünya için alınacak çok dersler var. Milletimiz gerek hepimize, gerek dünyaya çok net bir tepki ortaya koydu. Aslında darbeyi tersine çeviren Sayın Cumhurbaşkanımızın çağrısıyla, milletimizin açık ve net iradesidir. Bir zamanlar Mustafa Kemal’in Gençliğe Hitabesinde söylediği gibi. Cebren ve hile ile devletin bütün tersanelerine girilmiş, bütün orduları dağıtılmış, memleketin her bir yeri bil fiil işgal edilmiş olabilir. Hatta bu darbe sahipleri şahsi menfaatlerini müstevlilerin siyasi emelleriyle tevhid edebilirler. İşte bu ahval ve şerait içinde dahi Ey Türk istikbalinin evladı! Vazifen Türk istiklal ve cumhuriyetini kurtarmaktır.” diyor. Doğrusu ben Mustafa Kemal’i sanki bugünü tarif ediyormuş gibi hissettim. Gerçekten de böyle bir durum var. Bütün güvenlik birimleri, bütün istihbarat kurumlarına girilmiş, bütün kurumlara girilmiş, buraları elde edenler, buraları istila edenler şahsi menfaatlerini işte böyle siyasi emellerini emperyalistlerle birleştirerek gerçekleştirmek istemişler ve milletimiz de tam da oradaki gibi cumhuriyetine, bağımsızlığına ve istikbaline sahip çıkmak için gençleriyle, ihtiyarlarıyla bunlara karşı koymuş. Bunu gerçekleştiriyor.

Dünyaya Dersler

Burada dünyaya verilecek çok büyük dersler var. Bir darbe nasıl ters yüz edilir. Herhalde bütün dünyanın Türkiye’den milletimizden ders alması gerekir. Bir darbeyi tersine çevirmek çok önemli bir ders. Ama bir darbeyi en az zayıyla tamamen demokratik bir tepkiyle, tamamen bir hoşgörü içerisinde tersine çevirmek ayrıca alınması gereken bir derstir. İzliyorsunuz. Belki de çoğunuz içerisinde günlerdir, haftalardır, milyonlarca insan sokaklarda. İnanın adeta karıncayı bile incitmeyen bir demokratik tepki. Bir yağma yok, bir yıkma yok, bir yakma yok, bir tehdit yok. Bütün farklı toplum kesimleri hep birlikte onurlu bir şekilde onurlu bir direniş içerisinde şahlanmışçasına hep birlikte darbe nasıl püskürtülür, nasıl tersine döner, bunu ortaya koyuyor. Çok önemli bir ders. Elbette toplumun bu kadar farklı kesimleri her konuda hemfikir değil. Darbe öncesi tartışmalarımızı biliyorsunuz. Bugün de çok farklı

tartışmalarımız vardır. Bu açık toplum olmanın gereğidir. Üniversite yıllarında Cemil Oktay diye bir sosyolog hocamız vardı. Bize sosyoloji dersinde şunu söylerdi: “Demokratik topluma bakarsanız bu toplumlar açık toplumdur. Çok sert tartışmaların, çok açık tartışmaların yapıldığı toplumdur. Sanırsınız ki bu toplumlar birden yıkılacak. Hani bu yoğun ve şiddetli tartışmalar nedeniyle bu toplumların dağılacağını varsayarısınız. Bazı toplumlar da vardır ki süt liman gibidir” Rusya’yı örnek verdi o zaman. 80 sonrası Rusya’yı düşünün. Yani 89’daki dağılmadan önce. “Her şey süt limanmış gibi görünür, hiçbir tartışma yokmuş gibi görünür. Ama o toplumlar içten içe çürümüş, çökmekte olan toplumdur, bir gece ansızın yıkılırlar.” Gerçekten de öyle açık toplumlar, biraz tartışmalı toplumdur. Farklı kimliklerin, kişiliklerin, fikirleri var olduğu bir toplumdur. Elbette Türkiye’de açık bir toplum olarak, özgür bir toplum olarak farklı fikirler ortaya konacak, konuşulmaktadır. En sert tartışmalar yapılmakta, yapılacaktır. Dolayısıyla bunlar bu şekilde yaşanıyor. Şimdi birkaç haftadır olağanüstü hal var. Avrupa’daki birkaç terör hadisesi yaşandı, elbette onlar da üzücüdür. Almanya’da Münih’teki saldırıda galiba 7 kişi hayatını kaybetti. Olağanüstü hal ilan ettiler. Fransa’daki durumu biliyorsunuz. Yani Türkiye’deki olayla kıyaslandığında elbette terörle yarıştırmaz ama bir olayla kıyaslandığında deveye kulak bile değil. Buna rağmen Türkiye’deki olağanüstü halin eleştirilmesinin akla mantığa uygun değil. Kaldı ki olağanüstü hal esas itibariyle sokaktaki insanlara yönelik değil, kendi halindeki insanlara yönelik değil. Bu her şeyiyle gizli, her şeyiyle saklı, her şeyiyle farklı görünen terör örgütüne karşı alınmış bir olağanüstü haldir. Çünkü normal zamanlarda buna karşı bir şey yapamıyorsunuz. Ben de bir kamu yöneticisiyim. Bir yaptırım gücünüz yok denecek kadar az. Görevden alıyorsunuz, kaç kez yaptım. Mahkeme kararıyla geri dönüyor. Ortaya bir şey koyamıyorsunuz. Gerçekten çok zor. Ama ortaya bir şey koyamadığınız kişi bir gün, bugün yaptıkları gibi silahı alınıza dayayıp, sizi yere serip, beyninizden vurabiliyor. Kara Kuvvetleri Komutanımız ifade ettiler kendileri. Yani işte derdest edip özel Kalem Müdürü mü yoksa Koruma eri mi çok bilemiyorum, subay mı, ayağıyla başına basıyor. Şimdi böyle bir örgütle olağan bir mekanizmalarla mücadele edebilmek çok mümkün değil.

Dolayısıyla olağanüstü hal olağan insanlar için değil terör örgütleri için alınmış bir karar.

Darbenin Arkasında Kim Var?

Son olarak bu girişim sadece Türkiye içerisinde bir girişim midir uluslararası destekleri bağlamında nasıl değerlendirmek gerekir, onu da sorgulamak lazım? Bizim tarihimiz Türkiye'deki hiçbir darbenin Türkiye ile sınırlı olmadığını sylyyor. Türkiye'deki bütun darbelerin uluslararası boyutunun mutlaka var olduğunu sylyyor ve son darbe ile ilgili olarak halkımızda çok büyük bir inanış var. Çok büyük bir kuşku ve endişe var. Bu darbenin uluslararası aktörlerle özellikle Amerika'daki belirli yapılanmaların mutlaka için içinde olduğuna dair bir inanış var. Burada tabi uluslararası aktörler ya da bir ülkenin tamamı, bu tür ilişkilerde de olmayabilir. Bir ülkedeki farklı unsurlar, farklı istihbarat servisleri, farklı amaçlar taşıyabilirler. Bir lke için çokça suçlayıcı olmak doğru olmayabilir. Ama dostlarımızdan milletimizde var olan ve gittikçe güçlenen bu algıyı teskin etmek için daha fazla işbirliği bekliyoruz. Bu algıyı ortadan kaldırmak için daha fazla çalışma bekliyoruz ve bunu beklemekte son derece hakkımız. Çünkü ülkenin geleceğine, istikrarına, milletimizin namusuna el uzatmış bir terör örgütüyle karşı karşıyayız. Dolayısıyla uluslararası kurumlardan, kuruluşlardan ve devletlerden Türkiye ile daha fazla işbirliği bekliyoruz.

Türkiye AB İstikrarının Garantisidir

Bazı ülkelerdeki bazı kesimler yine uluslararası aktörler belki Türkiye'nin daha fazla istikrarsızlaştırmanın az önce ifade ettiğim gibi bölgede bir terör örgütünün kurulmasının kendi lehlerine olabileceğini düşünebilirler. Bu lke'deki daha demokratik, daha çoğulcu, daha insani değerlerle hareket eden merkezleri uyarmak gerekir. Türkiye esas itibariyle bu gün bölgesindeki davranışıyla bölgesel istikrar unsuru ve Avrupa Birliği'nin Batı'daki istikrarın garantisidir. Bunu çok güçlü bir şekilde vurgulamak gerekir. Suriye krizi çıktıktan sonra birkaç yüz bin Suriyeli Batı'ya gitti diye büyük tepki gösterdiler ve orada kriz oluştu. İspanya Türkiye'den 230 kadar mülteci alabilirim dedi. O zamanlar Kilis Valisi şöyle bir yanıt verdi. "İspanya zahmet etmesin ben o kadarına evimde de bakarım" dedi.

Milyonlarca insanı biz bugün Türkiye'de ağır ediyoruz ve bunun için milyarlarca harcama yapıyoruz, on milyar dolar harcama yapıyoruz. Avrupa Birliği Türkiye'deki Suriyeliler için 3 milyar Euro vereceğini söyledi. Ama bunun için aylardır pazarlıklar, teklifler, öneriler, koşullar öne sürüyorlar. Hatta ben bir ara bir şey yazmıştım. Üç milyar dolar için bu kadar pazarlık yapıyorsunuz üç milyon insanı siz alın biz size 30 milyar dolar verelim. Böyle bir durumla karşı karşıyayız. Suriye'deki durum Türkiye'nin bölgesi için nasıl bir istikrar unsuru olduğunu, Batı'nın istikrarının garantisi olduğunu çok net bir şekilde ortaya koyuyor. Allah korusun Türkiye'de istikrarsızlık söz konusu olursa, Türkiye'ye sığınmış insanların Batı'ya gittiğini varsayarsak Türkiye'deki durum daha iyi görülebilir. Bu nedenle Batılı dostlar, demokratik çoğulcu dostlarımız, varsa bu tür yanlış amaçlar içinde olanları bir kez daha değerlendirmelerini, bir kez daha Türkiye ile yakın ilişkiler içerisinde olmaları gerekiyor. Ben sözlerimi burada bitirmiş olayım. Türkiye gerçekten gerek darbe girişimi sırasında, gerek terör saldırısı sonrası koyduğu tavırlarla, gerek yakın tarihte izlediği insani politikalarla, dünya barışına en fazla katkıda bulunan ülkelerdendir. Kişi başına düşen milli gelir açısından Türkiye dünyanın en zengin ülkesi değil ama kişi başına düşen milli gelir açısından cebindeki parasıyla değerlendirildiğinde dünyanın en fazla yardım yapan ülkesidir. Şöyle söyleyelim bu hepimiz için doğru millet için doğruysa öğrenciler için de doğrudur. Yani sizler dünya öğrencileriyle kıyaslandığında Türkiye'deki öğrenciler insani yardım bakımında en fazla yardım yapan gençlerdir. Çünkü Türkiye, gencimiz, ihtiyarımız, kızımız, erkeğimiz, evlimiz, bekarımız, millet dediğimiz unsur budur. Dolayısıyla ben sizleri tebrik etmek istiyorum. Cebinizdeki gelir açısına baktığımızda başkasını en fazla düşünen, başkasının sorununu en fazla dert edinen, başkasının sorunuyla en fazla dertlenen bir milletin çocuklarıyız.

FETÖ'cüler Nasıl Tespit Ediliyor?

FETÖ'cülerin bazılarını yaptıklarından hareketle görevden alıyorsunuz. Aslında bilmiyor değilsiniz. Çünkü kendilerini çok zeki sanıyorlar ama ne kadar gizli olursa olsun mutlaka açık veriyorlar, mutlaka farklı çabaları kendilerini bir şekilde ele veriyor. Olağan mevzuat içerisinde bunu çözmeniz çok zor. Birkaç defa görevden alabilirsiniz. Bir süre sonra

gerekçesiz görevden aldığımız için suçlu duruma da düşebiliyorsunuz. O yüzden olağanüstü terör örgütü ile olağan koşullarda mücadele etmek oldukça zor. Bir de şunu da, maalesef itiraf edelim dün Meclis'te Sayın Adalet Bakanı Bekir Bozdağ çok güzel bir açıklama yaptı ve dedi ki "17-25 Aralık'tan önce biz muhalefetin eleştirilerine itibar etmedik, ama biz bu terör örgütünün gerçek yüzünü ortaya koyduğumuzda da muhalefet bizim eleştirilerimize itibar etmedi." Bu bağlamda aslında ihmal etmişlik hepimiz için geçerli. Sayın Cumhurbaşkanımız birkaç yıldır bağıra bağıra tüm kanallarda, bütün sivil toplum alanlarında, bütün mitinglerde bunu net bir şekilde ortaya koyuyor. Ama maalesef bu örgütün bu kadar ileri gidebileceğine toplumda çok az insan düşünmüştür.

Mağduriyetlerin Giderilmesi

Mağduriyetler çok fazla var. Mağduriyetler mutlaka giderilmeli. Ben de kişisel olarak mağdurlardan birisiyim. Dava açsam, uzun yıllarca doçent asistanı olarak çalıştım. Bu şu demek 5-6 bin lira maaş alacakken bin beş yüz lira maaş aldım. Herhalde bunu birkaç yüz bin TL alacağım söz konusu. Ben kişisel olarak maddi şeyler konusunda herhangi bir şey yapmadım. Kuleli askeri lisesinde olanları, oradaki zorlu eğitimlerle atılan öğrencileri yeni yeni öğreniyoruz. Tabi bazen mağduriyetler ne kadar giderilebilir? Zor. En basitinden hayatınız, gençliğiniz, çocukluğunuz geçiyor, baba-anne ilişkiniz geçiyor. Bu duyguları geri getirmek zor. Ama yasal çerçevede mağduriyetlerin giderilebileceğini hükümetimiz ifade etti. Ben de bunu tüm mercilerde yüksek sesle dillendiririm.

TSK'nın Önemi

Türkiye içerisinde devletle milletin ayrışması bu ülke için en büyük tehdittir. Milletinin değerlerinden kopmuş bir devlet, milletin duygusundan kopmuş bir devlet, ordu, hükümet, yargı ülke için büyük tehdittir. Bu yakın zamanda 28 Şubat'taki yaşanmışlıklar nedeniyle bazı kesimler maalesef Balyoz meselesindeki mağduriyetleri göremedi. Niye görmedi? Çünkü daha önce bunun görülmesinde engelleyici mağduriyet yaşanmıştır. Bu sürecin en önemli kazancı hepimiz için ordumuzun ne kadar büyük bir değer olduğunu anladık. Geçmişte yanlış yapanlar da, ordu içerisinde yanlış yapanlar da, milletimizin değerleriyle barışık

olmayanlar da yanlışlarını gördü. Bu bağlamda çok acı süreçler yaşıyoruz ama tekrar ordusuyla yargısıyla askeriyle, polisiyle, emniyetiyle, kamu kurumlarıyla, sivil toplum örgütleriyle, farklı düşünen kesimleriyle hep birlikte bir millet olma bilincini adeta yeniden inşa ediyoruz. O anlamda bu duygudaşlık son derece değerli ve önemlidir. Daha önceden gelmiş olsaydım sizlerle bu üniversitede bu tartışmayı bu kadar rahat yapabilir miydik? Çok emin değilim. Dolayısıyla millet olma bilinci açısından bizi tekrar bir araya getirdi. Her şerde bir hayır vardır denir. Elbette ordu içerisindeki uygulamalarda bir zafiyet var. İstihbarat zafiyeti var, Genelkurmay'da var. O insanların oraya kadar gelebilmesi, kuşatılması bakımından bir zafiyet var. İnsanlar orduyu şöyle değerlendiriyor; orduyu ele geçirmek isteyen bir terör örgütü var. Ordu, bürokrasi gibi, emniyet gibi içerisinde bulunan hainleri uzaklaştırmalı. Burada duygusal bir kopuş olduğunu düşünmüyorum ama hepimizin üzerinde sorumluluk var. Bunu da en güçlü şekilde milletimiz mesajını verdi.

Alınan Tedbirler

Alınan bütün tedbirler, esas itibariyle bir süre sonra yavaşlatılacak tedbirlerdir Niye yurt dışına çıkılma yasağı geçici olarak konuluyor? Çünkü bu örgütle ilişkili pek çok insanın yurt dışına kaçabilme potansiyeli var. Potansiyeli değil gerçekliği var. Çok ciddi bir şekilde zaten yurt dışından gelmiş olanlar da var. Darbenin başarılacağını düşünerek ya da komşu ülkelere kadar gelip internette de izlemiştir, Gürcistan'a, Yunanistan'ın sınır kapısına kadar gelip ertesi gün Türkiye'ye girecek kesimler var. Dolayısıyla bunların çıkışlarını engellemek, onların çıkışlarını kontrol altına almak için getirilmiş bir uygulama. Zaten şu anda da yine çıkabiliyorsunuz. Bir iki prosedür var, o prosedür çerçevesinde çıkabilirsiniz. Ama dediğimiz gibi zaten olağanüstü hal olağan insanlar için değil, olağandışı insanlar için öyle söyleyelim. Olağan insanlar için değil olağandışı terörist insanlar içindir.

Milletimiz Tankların Önünde Durarak Tarih Yazdı

Af Örgütü'nün açıklamaları, şimdi bu gün esas itibariyle biz burada ciddi bir hayal kırıklığı içerisindeyiz. Ben önceki Başbakanımızla bizzat Charlie Hebdo olayında Fransa'ya gittik. Şimdi 250 şehidimiz var. Çin'de

zamanında Tianenman Meydanı'nda bir genç tüm tankların önünde durmuştu. Bir genç bunu yaptı ve bu bütün dünyanın, haklı olarak gerçekten çok onurlu bir direniş, hafızasına kazındı. Ama bu gün o gencin yaptığını, Türkiye'deki her bir insanımız gerçekleştirmekte. Tankların önünde yatanlar mı dersin, az önce ifade etmedim, başı kopmuş insanlar mı dersiniz. Her birine bakın. Tianenman Meydanı'ndaki o gencin yazdığı destanı her bir insanımız yazıyor. Peki, nerede dünyadaki dostlarımız? Bu kadar şehit vermişiz, bu kadar bir direniş var, bir şahlaniş var. Ama önce bir geçmiş olsun denir, bir taziye dilenir. Önce bu haklı direnişin yanında yer alındığı söylenir, buna dair bir birliktelik, dostluk mesajları verilebilir. Evet, milletimiz dünyaya çok önemli ders verdi. Gerçekten bir darbe nasıl püskürtülür, en demokratik bir şekilde nasıl karşı konulur, bunun çok güzel örneğini verdi. Ama uluslararası toplum, uluslararası kuruluşlar, Af Örgütü de dâhil, bir konuda sınıfta kaldı, bunu görmek, bunu teslim etmek gerekiyor. Bu çerçevede yapılan bazı olumsuz davranışlar olamaz mı, olabilir; milyonlarca insan ve neyle karşı karşıya olduğumuzu bilemediğiniz bir tehditle karşı karşıyasınız. Karşıdan birileri geliyor, size selam mı verecek gül mü atacak bilemiyorsunuz. Bu tür durumlarda milyonlarca insanın davranışı açısından bakıldığında yanlışlar yapılabilir ama şimdi bir taraftan belki siz bombalanırken, yollarda insanların şehit edilirken, milletimizin üzerine bombalar yağdırılırken bütün bunları hiç görmeyip, Batı'daki pek çok kesimin yaptığı şekilde öbürünü dile getirmek adil değil. Bir yanlış varsa eleştirilir. Bu yanlış geçen televizyonda da vardı, bütün Türkiye'ye ve uluslararası medyaya da servis edildi ve işte bir başı kesilen bir asker fotoğrafı paylaşıldı. Ama o asker çıktı, konuştu böyle bir şey olmadığını defaatle söyledi, defaatle tüm medya kanallarından ifade edildi ama hala bazı kesimler hem Türkiye'de hem yurt dışında ısrarla aynı şeyi, aynı iddiayı ortaya koyuyorlar. Dolayısıyla bu iddiayı ortaya koyanların samimiyetini ciddi bir şekilde sorgulamak gerekir.

Avrupa'ya Vereceğimiz Çok Ders Var

Mısır'da uluslararası toplum net bir şekilde darbenin yanında yer aldı. Yani bunu net bir şekilde ortaya koymak gerekiyor. Böyle bir şeyi yüksek sesle, onurlu bir şekilde yapmak gerekir. Doğrusu bu konuda da

yakın tarihte, şöyle söyleyeyim Türkiye'nin bu noktaya gelişinde Avrupa Birliği'nin çok önemli katkısı oldu. Yani Avrupa Birliği'nin perspektifini çok önemseyen bir akademisyen ve bürokrat olarak söylüyorum: Avrupa Birliği çıtası olduğu için o çita ile biz bu günlere gelebildik. Ama Avrupa'nın son on yılda gösterdiği mesafeye baktığımızda gerçekten Avrupa'ya bu gün Avrupa'dan alacağımız ders değil, Avrupa'ya vereceğimiz çok ders var. Bu özgüveni asla kaybetmememiz gerekir. Nasıl biz yanlış yaptığımızda, geçmişte yanlış yapmıştık. Türkiye'nin içe kapanık insanları vardı. Derlerdi ki yok efendim Türkiye'nin kendine özgü koşulları var, şudur budur ben o zaman yanlış yapıyorsak yanlışın arkasında durmamamız gerektiğini söylüyordum. Bu gün Avrupa'nın yanlışlarını da aynı özgüvenle Avrupa'ya söyleyebilmek ve Avrupa'ya bunu ifade edebilmek gerekir. Son on yılda yapılanlara bakıldığında Avrupa'dan alabileceğimiz değil, Avrupa'ya verebileceğimiz çok ders var.

FETÖ, Küresel Şer Odaklarının Uzantısı

Evet, FETÖ devlete nasıl sızdı? Evet burada hata yok demek için aklımızı yitirmemiz gerekir. Yani hatalar zinciri, bir dönemde değil, on yıllara varan hatalar zinciri. Bunu işte yeni yeni keşfettiğimiz çok samimi insanlar var. Birçok emekli asker de söylüyor bunu. Emekli bir asker olan Ahmet Zeki Üçok, 1986'da soruların nasıl çalındığından, verildiğinden bahsediyor. 1994'teki işte o yıl Kuleli'ye gidenlerin neredeyse tamamının öyle olduğunu söylüyor. Dolayısıyla burada bazen, bazı şeyler son yakın dönemde hatalar zincirinin devam ettiği rahatlıkla söylenmeli, ama şunu da tespit etmek gerekir; bazı şeylerde tohumlar atılır, yıllar önce on yıllar önce tohumlar atılır, o yeşermeyi yakın dönemde gördüğümüz için bütün hataların yakın dönemde yapıldığını sanabilirsiniz. Elbette yakın dönemlerde de hatalar yapılmıştır ama o hatalar açısından çok uzun yıllara sığan bir hatalar zinciri var, bu noktada hepimizin payı olduğunu kabul etmek gerekir. Yetmişlerden beri esas itibariyle siyasetin, belki bürokrasinin, yargının, ordunun hepimizin bu noktada hatalarını ifade etmek gerekir ama bu gün kim ne kadar hatalı olma durumundan daha ziyade bu örgüte karşı birlik olma günü. Ama tekrar aynı yere sokulmamaları için uyanık olmalı, hatalardan dersler çıkarmalıyız.

Uluslararası Öğrenciler FETÖ'den Uzak Durmalı

FETÖ'nün Türkiye'ye getirdiği öğrenciler ne olacak? Bu çok ciddi bir soru. Her gün karşılaştığımız bir soru. Çünkü bu örgüt esas itibariyle küresel bir örgüt. Küresel aktörlerle, küresel istihbarat servisleriyle çok yakından çalışan bir örgüt. İstihbarat servisleri kendilerinin doğrudan giremediği merkezlere bu örgüt aracılığıyla giriyor ve orada faaliyetlerde bulunuyor. Maalesef bu konuda bizim yapabileceğimiz çok fazla bir şey yok. Belki bu konuda sizler, uluslararası öğrenciler, bizler de keza her birimiz, hepimiz çok yoğun bilgilendirme yapmalı. Çünkü bu örgüt bir sivil toplum örgütü olarak görülüyor. Afrika'da, Uzak Doğu'da Türk okulu olarak, Türk okulu markasını kullanıyor. Türk olmanın, Türkiyeli olmanın tarihsel bir pozitif imajı var. Bunu çok yoğun bir şekilde tüketiyorlar, kullanıyorlar. Zaten uluslararası aktörler de o nedenle belki bu örgütü değerlendiriyorlar. Bu bağlamda hep birlikte, bu örgüt aracılığıyla Türkiye'ye gelmemeleri gerektiği konusunda uyarmalıyız. Somali'de de bu durumla karşı karşıyayız. Bu gün bir arkadaş bir başka ülkede aynı durumla karşı karşıya olanlardan bahsetti. Balkanlar'da da aynı durumla karşı karşıyayız. Türk dünyasında da aynı durumla karşı karşıyayız. Yoğun bir şekilde bu örgütün gerçek yüzü konusunda insanımızı bilgilendirmemiz gerekir. Çünkü bir süre sonra zaten, elde edilmiş bir örgüt üyesine dönüşüyor. Karşıda insan görünümlü bir yapı var ama söylediği takkiye mi yoksa gerçek fikri mi bilebilmek çok mümkün değil. O nedenle bu açıdan da o örgütle ilişki kurmamalarını sağlamak gerekiyor. Doğru bir bilgilendirme yapmamız gerekiyor. Yurt dışındaki mezunları okulları için ne yapılabilir, ne yapılmalı? Herhalde yine aynı cevabı verebiliriz. Devlet olarak bu konuda yapılması gerekenler var ama bu mesele bir kez daha ortaya çıktı ki medyamız gerçekten çok takdire şayan bir tutum ortaya koydu. Devletin bekası meselesi, milletimizin bekası meselesi. Allah korusun darbe başarılmış olsaydı Osmanlı'nın dağılması gibi, çok parçalanmış bir Türkiye'yle karşı karşıya kalabilirdik. Sadece Güneydoğu'su açısından değil, farklı boyutlarıyla parçalanmış bir Türkiye'yle karşı karşıya kalabilirdik. Dolayısıyla bir seferberlik durumu içerisinde fikriniz ne olursa olsun düşünceniz ne olursa olsun daha özgür bir Türkiye'nin devam edebilmesi için çocuklarımıza yaşanabilir bir Türkiye bırakabilmek ve nefes alınabilir, farklı fikirleriyle, düşünceleriyle

bir vatana sahip olabilmeleri için hep birlikte,seferberlik halinde bu mekanizmayı, mekanizmanın kimliğini ortaya çıkarıcı çalışmalar yapmamız gerekir. Bu konuda aydınlatıcı çalışmalar yapmamız gerekir.

Yenilgi Yenilgi Büyüyen Bir Tecrübe Var

Bir şey de söyleyeyim, sahip olduğumuz deneyim çok önemli. Bu FETÖ'yü, terörü konuşmak insanlık dışı mekanizmayı konuşmak insanın ruhunu karartıyor. Ama karşı karşıya kalınan bu tehdidi bilmek açısından gerekiyor. Dolayısıyla yenilgi yenilgi büyüyen bir tecrübe var. Bu tecrübeyi çok önemsiyorum aslında. Uluslararası toplumun bu tecrübeye ihtiyacı var. Nasıl dün size bu söylediklerimi söyleyenlere çoğunuz belki burun kıvırıyordu. Olur mu? diyordu. Bu bizim belki de insan olmamızın bir vasfı. Çünkü biz insan olarak çok insani düşünüyoruz. Gerçeği görme konusunda 'bu kadar olamazlar' diyoruz. Bu biraz insan olmanın bir zafiyeti. Bin defa soksa bir adam en azından bin birinci kez ya acaba bu defa ders almış mıdır, bu sefer insanileşmiş midir diye düşünüyoruz. Bu bizim toplumumuzun dokusunda, tarihinde var olan bir durum. Bizim zafiyetimiz de burası. Şimdi bu kadar sokulmuşken, bu kadar mağdur edilmişken, bu kadar şehit vermişken, başka toplumlarla, uluslararası toplumla, bu tecrübemizi paylaşmalıyız. Sizin yaşadıklarınız, sizin şahitliğiniz bir o kadar değerli. O gün sokaktaki tepkiniz, gördükleriniz, bir o kadar değerli. Bu tepkiyi sahip olduğunuz bu tecrübeyi insanlık aleminin, paylaşmasına izin verin, onların da bizatihi çok büyük acılarla aynı noktaya gelmesine fırsat vermeyelim. Burada hepimize görev düşüyor, inşallah hep birlikte bu darbeyi ve bu teröristlerin uluslararası toplumu kandırmasına hep birlikte karşı koyarız. İnşallah bu girişim sizlerin bu katkılarıyla ilgili ülkelerde yaşanmaz. Ama şu çok net, Türkiye'de olan, Türkiye'de yapılmak istenen bu örgüt her nerede varsa mutlaka orada da yapılacak şeylerdir. Oralarda uygulanabilecek şeylerdir. Oradaki kardeşlerimizi, soydaşlarımızı, akrabalarımızı her kimse Müslüman olsun, Hristiyan olsun, ateist olsun, insanlık adına uyarmak bizim görevimiz diye düşünüyorum.

